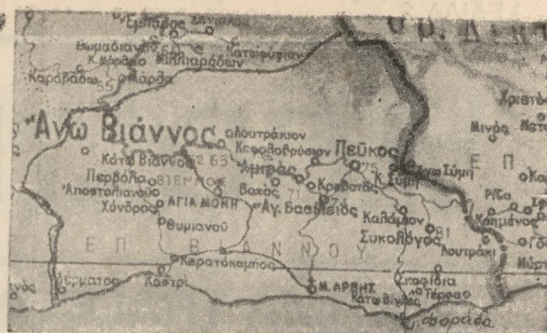

Εκδότης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Επιμέλεια ύλης
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ
31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1984
Τιμή φύλλου δρχ. 10
Αριθμός φύλλου 96
Ηράκλειο 1866, αριθ. 110

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

ΠΟΥ ΠΑΜΕ;

Τα πρώτα μεταπολεμικά χρόνια βρήκαν την επαρχία μας με τη μονοκαλλιέργεια της ελιάς, αφού τα σιτηρά που καλλιεργούνταν σε μεγάλη έκταση κρίθηκαν ασύμφορα (υψηλό κόστος, χαμηλή στρεμματική απόδοση).

Δεν επαρκούσε όμως η ελαιοπαραγωγή της επαρχίας και ένα μεγάλο μέρος του πληθυσμού άρχισε να φεύγει στις μεγάλες πόλεις, Αθήνα και Ηράκλειο βασικά, αλλά και αλλού.

Στη δεκαετία του 1950—1960 παρουσιάζεται η καλλιέργεια της μπανάνας με ικανοποιητικό εισόδημα για τον παραγωγό. Ακολουθεί η δεκαετία του 1960—70, που αρχίζουν οι δυναμικές καλλιέργειες των πρώιμων κηπευτικών, της τομάτας την αρχή και του αγγουριού στη συνέχεια. Παράλληλα προωθείται και η ελαιοκαλλιέργεια με την επιδότηση για νέα ελαιόδεντρα. Οι συνθήκες ζωής βελτιώνονται, το εισόδημα του αγρότη στην επαρχία ανεβαίνει.

Ύστερα από αυτά όχι μόνο σταματά η φυγή των κατοίκων, αλλά κι ένα μεγάλο μέρος αυτοαυτούς που είχαν φυγίσει γυρίζει πίσω και επιδίδεται στις καλλιέργειες με ικανοποιητικά αποτελέσματα.

Έτσι κύλησε η δεκαετία του 1970—80. Όμως οι συνθήκες αλλάζουν. Ο ορίζοντας ευνοείται και νέοι κίνδυνοι να εγκαταλείψουν οι πόλεις την επαρχία παρουσιάζονται.

Η σύνδεση με την ΕΟΚ, αντί να βελτιώσει τις συνθήκες των καλλιεργειών και την αύξηση της παραγωγής, όπως λεγόταν, επιβάλλει περιορισμούς, που χρόνο με το χρόνο γίνονται όλο και πιο αφρικτικοί.

Σταμάτησε η επιδότηση για νέα ελαιόδεντρα και μεθοδεύεται ο περιορισμός στις ελαιοκαλλιέργειες που υπάρχουν, όπως ανακοίνωσε τον περασμένο Δεκέμβρη ο υπουργός Γεωργίας

ύστερ' από σύσκεψη των υπουργών Γεωργίας των κρατών μέλών της ΕΟΚ. «Σημειώνεται ότι μετά την ένταξη της Ισπανίας και της Πορτογαλίας ο αυτοεφοδιασμός των δώδεκα θα ξεπεράσει το 1220ο και κατά συνέπεια θα έχουμε πλεόνασμα ελαιόλαδου της τάξεως των 230.000 τόνων κάθε χρόνο. Το πρόβλημα θα αρχίσει να δημιουργείται από την 1—1—1986 που δεν είναι καθόλου μακριά. Η αναδιάρθρωση των καλλιεργειών που έχει προωθήσει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν προχωρεί με γοργά βήματα ούτε στην Ισπανία ούτε στα κράτη — μέλη της ΕΟΚ». (Εφημ. ΤΟ ΒΗΜΑ, 18)8)84 σελ. 17).

Περιορισμό στην καλλιέργεια, χαμηλή τιμή του λαδιού σε σύγκριση με τον πληθωρισμό και τις τιμές των άλλων προϊόντων, με αντίστοιχη αύξηση του κόστους παραγωγής (λιπάσματα, καλλιεργητικά, συλλεκτικά) και βεβαίως περιορισμός στην ποσότητα παράδοσης μετά ένα ή δυο χρόνια δημιουργούν πολλά ερωτηματικά στους ελαιοπαραγωγούς για το μέλλον.

Τα ίδια ερωτηματικά και η αβεβαιότητα δημιουργούνται και στις άλλες καλλιέργειες της επαρχίας μας που είναι και περισσότερο ευπαθείς.

Στην καλλιέργεια της μπανάνας παρατηρείται έλλειψη προγραμματισμού και η τιμή της παρουσιάζει μεγάλες διακυμάνσεις. Και σήμερα, με την επέκταση της καλλιέργειας της σε θερμοκήπια, που το κόστος τους είναι πολύ υψηλό, δημιουργούνται κίνδυνοι σε πολλούς παραγωγούς να μείνουν στο δρόμο, να τα χάσουν όλα όσα έχουν σε μια κρίση που μπορεί να περάσει η μπανάνα, και δεν είναι λίγες αυτές που πέρασε μέχρι σήμερα, αλλά στην υπαίθρια η ζημιά ήταν μικρότερη.

Χειρότερη παρουσιάζεται η κατάσταση στην τομάτα και το αγγουρι, που και περισσότερο ευπαθή είναι μάλιστα και μεγαλύτερη

αβεβαιότητα για τη διάθεσή τους υπάρχει. Φυτεύουν τομάτα κι έχει ζήτηση το αγγουρι, αφήνουν την τομάτα και καλλιεργούν αγγουρι και η ζήτηση ανατρέπεται.

Αυξάνεται το κόστος με την αύξηση της τιμής των λιπασμάτων, των φαρμάκων, του ρεύματος, των εργατικών, ενώ η τιμή τους στα τελευταία χρόνια κυμαίνεται στα ίδια επίπεδα.

Αν τώρα ξεφύγει κανείς από τα όρια της επαρχίας μας και δει τι γίνεται με τ' άλλα προϊόντα, θα διαπιστώσει πως τα ίδια προβλήματα αντιμετωπίζουν κι αυτά.

Σε κινητοποιήσεις διαμαρτυρίας κατεβαίνουν αυτές τις μέρες οι σταφιδοπαραγωγοί για την τιμή που καθόρισε η ΕΟΚ, μα κυρίως για τους περιορισμούς που επιβάλλονται στο ποσοστό παράδοσης στη συγκέντρωση.

Τα ίδια γίνονται στα φρούτα και σε μια σειρά άλλα προϊόντα. Είναι γνωστοί οι περιορισμοί που μπήκαν στην παραγωγή ζάχαρης από τον πρώτο χρόνο ένταξής μας στην ΕΟΚ, με αποτέλεσμα να κλείσουν δυο εργοστάσια και αντί για εξαγωγή που κάναμε, εισάγουμε τώρα ζάχαρη.

Όλα αυτά προβληματίζουν τους συνεπαρχιώτες μας, αυτούς που μένουν στην επαρχία μας και καλλιεργούν τη γη της, μα και όλους τους άλλους που δεν μένουν εκεί, μα είναι δεμένοι μαζί της οικονομικά ή έστω και συναισθηματικά. Κι από τον προβληματισμό αυτό ξεπηδά το ερώτημα:

— Πού οδηγεί η κατάσταση αυτή, η έλλειψη προγραμματισμού και προστασίας της αγροτικής παραγωγής;

Πού αλλού παρά στην εγκατάλειψη της υπαίθρου και στην αύξηση της ανεργίας με τις φοβερές επιπτώσεις της;

Χρέος επιτακτικό της πολιτείας και κάθε αρμοδίου είναι να συγκρατηθεί και προστατευθεί η αγροτική παραγωγή πριν είναι αργά. Πριν γενικευτεί το μεγάλο ερώτημα: ΠΟΥ ΠΑΜΕ;

ΣΚΕΨΕΙΣ - ΑΠΟΨΕΙΣ

ΚΑΘΩΣ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΣΦΑΓΗΣ

Πλησιάζει και φέτος η αποφοράδα μέρα, η 14η Σεπτεμβρίου, η μέρα της μεγάλης σφαγής. Που ενώ η εκκλησία μας γιορτάζει την ύψωση του Τιμίου Σταυρού, η επαρχία μας γονατίζει, στο Γολγοθά του μαρτυρίου της.

14 Σεπτεμβρίου 1943. Μέρα σημαδιακή της ψυχής μου, πο έζησα κατά παράξενη συγκυρία το δράμα του μικρού χωριού μου Κρεβθατά. Οι δρόμοι του, εκείνο το απομεσήμερο, ήταν έρημοι από ζωή, διάσπαρτοι όμως από τα κουφάρια της γερμανικής θριωδίας. Μόνος ζωντανός εγώ, ανάμεσα σε τζωντανό σκοτωμένους, διάθικα από την μιν άκρη ως την άλλη κι αντίκρισα, άθελά μου, όλο το μακάθριο θέαμα. Άλλοι ξαπλωτοί, άλλοι καθιστοί, άλλοι μπρούμυτα ή ανάσκελα, σε λίμνες κατακόκκινες, δημιουργούσαν πίνακα φρικαστικό κι αποτρόπαιο. Από το χωριό είχαν διαθεί οι ορδες των θαρβάρων! Κι από τότε ένο ερώτημα μένει αναπάντητο στην ψυχή μου: Γιατί αυτή η θυσία; Ποιό εθνικό σκοπό εξυπέρτησε; Ποιοί και γιατί αιματοκύλησαν την επαρχία;

Πριν λίγους μήνες, τα χωριά μας ζούσαν σε μια παράξενη ατμόσφαιρα επαναστατικής προετοιμασίας και αναμονής.

Όλοι οι άντρες είχαν φργανωθεί σε ανταρτικές ομάδες, με προκαθορισμένα καθήκοντα. Έκαναν εξάσκηση στα όπλα, κατηχούνταν μυστικά κι όλοι μικροί μεγάλοι περιμέναμε τη μεγάλη στιγμή: Την απόφαση των συμμάχων, την απόφαση που εμείς την περιμέναμε στην επαρχία μας. Θα ρχονταν τα πολεμικά, θα ξεμπάρκαραν οι στρατοί, κι οι δικοί μας από τη στεριά θα ενίσχυν τον αγώνα. Θυμούμαι, από τις μέρες εκείνες έπεσε ομίχλη κι ένα παράξενο μπουμπουνή

τό μας έκανε να θαρρούμε πως ήταν τα κανόνια των συμμάχων, που πλησιάζαν αθώρητα. Κι όμως τίποτε δεν έγινε. Άκολούθησαν τα γνωστά γεγονότα: Η δολοφονία των «πατατάδων» Γερμανών στη Σύμη, η μάχη στη Σύμη και η μεγάλη σφαγή με την πυρπόληση των χωριών μας. Οι σύμμαχοι είχαν κάνει την απόφασή τους στην Ιταλία, τη στιγμή που η Ελλάδα είχε πλημμυρίσει από γερμανικά στρατεύματα.

Κι ως εδώ θέαία τα πράγματα φαίνονται ρεαλιστικά

και δικαιολογημένα, σε μια εμπόλεμη κατάσταση. Μα υπάρχουν και τα ωμά, τα αδικαιολογητά, που προκαλούν οργή και μίσος και μάλιστα ενάντια σε φίλους και συμμάχους. Την περίοδο δηλαδή «Ιούνιο — Σεπτέμβριο του 1943» που εμείς, σύσσωμη η επαρχία κι η Κρήτη, περιμέναμε την απόφαση των συμμάχων και την απελευθέρωσή μας, οι φίλοι μας οι Άγγλοι σχεδιάζαν με τους Τούρκους νέα δεσμά για το νησί μας: «Να πάρουν μέρος ισχυ-
ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 3

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η επιδότηση του λαδιού

Πέρασαν έξι μήνες από τότε που τέλειωσε η ελαιοπαραγωγή 1983—84 και η επιδότηση που δικαιούνται οι ελαιοπαραγωγοί δεν δόθηκε ακόμη. Όταν αναγγέλλεται κάθε χρόνο, γίνεται αρκετός θόρυβος για το ύψος της, για το ύψος που ανεβάζει συνολικά την τιμή. Για να φτάσει όμως στα χέρια των παραγωγών εξανεμίζεται από τον πληθωρισμό. Είναι ανάγκη λοιπόν ν' αλλάξει ο τρόπος που χορηγεί-

ται η επιδότηση, να ξεφύγει από τη γραφειοκρατική διαδικασία που απαιτείται, γιατί και πρόσθετα υπερβολικά έξοδα δημιουργούνται, μα κι όταν φτάσει στα χέρια των παραγωγών έχει μειωθεί η αξία της.

Ωστόσο για φέτος ως επιθυμεί η πληρωμή των παραγωγών για να καλύψουν τουλάχιστον ένα μέρος από τα έξοδα που χρειάζονται στο ξεκίνημα της νέας σοδειάς.

Τα νερά της επαρχίας

Πολλές φορές μέχρι σήμερα οι στήλες των Β.Ν. έχουν αναφερθεί κι έχουν χαρακτηρίσει πρώτο πρόβλημα της επαρχίας το θέμα του νερού. Τού πόσιμου πρώτα με την κατασκευή νέων υδραγωγείων ή αντικατάσταση των παλιών στα περισσότερα χωριά. Μα όταν αναφερόμαστε στο πρόβλημα του νερού εννοούμε περισσότερο το αρδευτικό. Χρόνο με το χρόνο οι ποτιστικές εκτάσεις επεκτείνονται και οι ανάγκες για την εξεύρεση νερού γίνονται όλο και οξύτερες. Με τεράστιες δαπάνες, που μπορούν να χαρακτηριστούν ασύμφορες στις περισσότερες περιπτώσεις έχουν μεταφερθεί

μικροποσότητες νερού από μικροπηγές που υπήρχαν στα γύρω χωριά, και με την χρησιμοποίηση εκατοντάδων χιλιάδων μέτρων λαστιχένιων ή μεταλλικών σωλήνων έχουν φτάσει στην παραλιακή κυρίως ζώνη, όπου και οι περισσότερες καλλιέργειες.

Στα τελευταία χρόνια, για να καλυφθεί η ανάγκη του νερού που χρειάζεται στις καλλιέργειες, άρχισε η αναζήτηση του στα υπόγεια στρώματα με την ανόρυξη γεωτρήσεων ατομικών ή ομαδικών.

Έτσι, χωρίς να δίνεται οριστική λύση στο πρόβλημα, δημιουργούνται συνθήκες για τη σπατάλη μεγάλων ποσών.

Οι στήλες αυτές, επισμημαίνονται για μια ακόμη φορά την ευθύνη της Πολιτείας και καλούν τις αρμόδιες υπηρεσίες: — Να προωθήσουν και ολοκληρώσουν με γοργό ρυθμό την υδρογεωλογική μελέτη της επαρχίας, που αρκετά έχουν γραφεί μέχρι σήμερα γι' αυτήν. — Να προχωρήσει ιδιαίτερα η υδρογεωλογική μελέτη στο
● Συνέχεια στη σελίδα 4

ΓΕΩΡΓΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ Του Βαγγέλη Βαρδάκη

50
4) Ο ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ
Ο συνεταιρισμός αναπτύχθηκε με διάφορους ρυθμούς στις διάφορες χώρες. Η φύση και ο βαθμός ανάπτυξης του συνεταιρισμού εξαρτάται από τη φύση και το βαθμό ανάπτυξης του καπιταλισμού. Έτσι, για να κατανοήσουμε καλύτερα το φαινόμενο του συνεταιρισμού και το ρόλο που παίζει στην πορεία εξέλιξης του καπιταλισ-

μού, είναι ανάγκη να κάμουμε μια ιστορική αναδρομή, στο συνεταιριστικό κίνημα στις καπιταλιστικές χώρες. Για την καλύτερη κατανόηση θα μελετήσουμε το συνεταιρισμό στις συνθήκες των οικονομικά αναπτυγμένων χωρών (μητρόπολη του καπιταλισμού) και των χωρών που η οικονομία του είναι εξαρτημένη από τις αναπτυγμένες χώρες (περιφέρεια του καπιταλισμού).

α) Ο γεωργικός συνεταιρισμός στις οικονομικά αναπτυγμένες χώρες (ή χώρες στη μητρόπολη του καπιταλισμού)

Στις αρχές του 19ου αιώνα σε πολλές χώρες του κόσμου (Αμερική, Αγγλία, Γερμανία κ.ά.) ο καπιταλισμός αναπτύσσεται με γοργούς ρυθμούς. Οι καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής κυριαρχούν και στον πρωτογενή τομέα της παραγωγής (γεωργίας).

Οι σχέσεις αυτές καταργούν τη μεγάλη γαιοκτησία, απελευθερώνουν τους δούλοπαρκοικους αγρότες, επιβάλλουν τη μικρή γεωργική εκμετάλλευση και διαμορφώνουν την αστική αγροτική μεταρρύθμιση.

Οι απελευθερωμένοι αγρότες αποκτούν μικρό γεωργικό κλήρο που δεν τους επιτρέπει να ζήσουν, γιατί η μεγάλη καπιταλιστική αγορά δημιουργεί μεγάλο ανταγωνισμό στον οποίο μπαίνουν αναγκα
ΣΥΝΕΧΕΙΑ στην σελίδα 3

Συνεπαρχιώτες

Η Επιτροπή του Πανεπαρχιακού Μνημοσύνου προχωρεί κι εφέτος στην τέλεσή του.
Βοηθήστε την καθένα και με το δικό του τρόπο.
Χρηματική ενίσχυση στείλετε στον ταμία Δημήτρη Μαθιουδάκη, Γραμ. Κοινότητας Αμιά, ή στους Συλλόγους Βιαννιτών Ηρακλείου, Αθήνας ή μέσω των Β.Ν.

ΕΚΚΛΗΣΗ

Συχνές είναι οι ανάγκες συνεπαρχιωτών σε αίμα. Θερμή παράκληση σε όσους μπορούν να διαθέσουν, να πάνε στο Βενιζέλειο και να δώσουν το αίμα που μπορούν. Να ζητήσουν να καταχωρηθεί στην καρτέλα του Συλλόγου Βιαννιτών Ηρακλείου. Μια φιάλη αίματος που περισσεύει σ' εσάς, μπορεί να σώσει τη ζωή ενός συνεπαρχιώτη.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	22205
Ίατρείο Αγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιεύθυνση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδίκη	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεζα)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	22136
Ο.Τ.Ε. (Θάλασσα)	22121
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090
Φαρμακείο	22.140

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαϊμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	22404
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	22103
Λασηθιωτάκης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ίωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολόγης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδάκης — Καλάμι	31275
Ίωάννης Κονουδάκης — Άμυρά	31420

(Γιά υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:

Χρυσούλα Χρ. Δοριάκη γεννήθηκε κορίτσι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:

— Παντελής Κρουσταλλάκης και Μαρία Μαρτιμιανάκη

ΣΤΟΝ ΚΕΡΑΤΟΚΑΜΠΟ:

Γεώργιος Νικήτα Κοκολάκης και Αθανασία Μανετάκη — Μαριάνθη Εμμ. Κοκολάκη και Παναγιώτης Λάμπρου

ΓΑΜΟΙ

ΣΤΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟ:

Βαγγελιώ Ι. Αγαπάκη και Βασίλης Δασαυής.

Στον Τίμιο Σταυρό Κερατοκάμπου:

Κώστας Γ. Τριγωνάκης και Εμμανουέλα Μαθιουδάκη.

ΣΤΗ ΒΙΑΝΝΟ:

Μανώλης Μανδαλάκης και Κατερίνα Σπυριδογιαννάκη. — Ελεάνα Ρ. Τσιγκάκη και Μανώλης Β. Ζερβουδάκης — Μαρία Γ. Βερβελάκη με Ηρακλειώτη. (Δεν πληροφορηθήκαμε το όνομά του).

ΘΑΝΑΤΟΙ

ΣΤΗΝ ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟ:

Δημήτρης Παπαματθαϊάκης Νικ. Γουρνιαζάκης

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Ευχαριστούμε πολύ όλους που μας συμπαροστάθηκαν μ' οποιονδήποτε τρόπο στον πρόωπο και ξαφνικό θάνατο του αγαπημένου συζύγου, πατέρα και αδελφού Δημήτρη Παπαματθαϊάκη, δασκάλου.

Η σύζυγος Μαρίκα Παπαματθαϊάκη

Τα παιδιά: Μιχάλης και Μαριάνθη, Μανώλης και Ελένη Παπαματθαϊάκη, τ' αδελφισσά, οι λοιποί συγγενείς.

Ευχαριστούμε θερμά τους συγγενείς, φίλους και συχωριανούς που με οποιοδήποτε τρόπο συμπαροστάθηκαν πριν και μετά το θάνατο του αγαπημένου πατέρα μας και παππού Νικολάου Μιχ. Γουρνιαζάκη. Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τους ιερείς που τον συνό-

δεσαν από τον Κερατόκαμπο ως την τελευταία του κατοικία (νεκροταφείο Λουτρακίου) καθώς και τους γιατρούς κ.κ. Θамиνίδη Κων/νο και Χριστοφιδή Ιωάν., για τις προσπάθειες που κατέβαλαν για να τον βοηθήσουν ως τις τελευταίες στιγμές της ζωής του. Τα παιδιά και τα εγγόνια του.

Ευχαριστούμε τον συχωριανό μας Δημήτριο Ι. Καρπαθάκη, ο οποίος προσέφερε δραχμές 2.000 στο σύλλογό μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του συλλόγου Αγιοβασιλιτών Αθήνας

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Συκολόγου αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει όλους εκείνους που τίμησαν με την παρουσία τους τη χρονοπερίοδα που έκανε ο Σύλλογός μας στις 15 Αυγούστου, καθώς και όλους τους άλλους που με κάθε τρόπο βοήθησαν στην επιτυχία της.

Το Δ. Σ. του Συλλόγου

ΔΩΡΕΕΣ

ΜΑΣ ΕΣΤΕΙΛΑΝ:

— Η κ. Μαρίκα Μύρωνος Παπαδάκη δρχ. 2.000 για την Επιτροπή Μνημοσύνου, στη μνήμη του συζύγου της. — Η κ. Μαρία Χ. Γ. Λουλάκη 5.000 για το Φιλόπτυχο Ταμείο Βιάννου, στη μνήμη του συζύγου της.

— Η κ. Τίτικα Μητσοπούλου 1.000 δρχ. για το Φ. Τ. Β., στη μνήμη Αλκιβιάδη και Νίνας Παπαδομαρκάκη.

— Ο κ. Τίτος Φραγκιαδούλης 5.000 για το Φ. Τ. Β. στο λογαριασμό Ανέγερσης Γηροκομείου και Οικοτροφείου.

Παρακαλούνται οι δικαιούχοι για την παραλαβή τους.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ

Συγχαίρομε την ανιψιά μας Θεογνωσία Κανάκη που πήρε το πτυχίο της Πάντειου Σχολής.

Οικογένεια Γιάννη Τζαμουζάκη

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΗ ΜΟΔΑ ΣΤΗΝ ΕΡΤ ΠΕΝΘΗ

Με έκπληξη που τη διαδέχτηκε ο θαυμασμός παρακολούθησάμε το Σάββατο 25 Αυγούστου επίδειξη μόδας από την Τηλεόραση. Μόδα σχεδιασμένη από τη συνεπαρχιώτισσά μας κ. Άννα Φουρνάρη, που τόσο όμορφα ταιριάζει την παράδοση στη σύγχρονη Ελληνίδα. Με υφάσματα από την εποχή της γιαγιάς, κεντήματα βιαννίτικα και ράψιμο με έντονο παραδοσιακό χαρακτήρα ήταν όλα μοντέλα που παρουσίασε και ασφαλώς αυτά που αν εί-

χε περισσότερο χρόνο θα παρουσίαζε.

Οι συνεπαρχιώτισσες θα περιμένουν από τις στήλες των Β.Ν. μια περιγραφή των όσων δεν μπόρεσαν να δούν και στο βαθμό φυσικά που μπορεί να ενημερώσει η περιγραφή χωρίς την οπτική εικόνα ή το σχέδιο. Η κ. Φουρνάρη πιστεύουμε να βρεί το χρόνο και ν' ανταποκριθεί στην επιθυμία των συνεπαρχιωτισσών που πολύ είναι δεμένη μαζί τους.

Στη μνήμη του στρατηγού ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΑΝΟΥΣΑΚΗ

Στις 19 Αυγούστου, με πρωτοβουλία της οικογένειας ιατρού Μανουσάκη, και της Κοινότητας Κάτω Σύμης, στον Άγιο Νεκτάριο Κάτω Σύμης έγινε η τελετή της μετακομιδής των λειψάνων και τα αποκαλυπτήρια της προτομής του αείμνηστου Στρατηγού Δημητρίου Μανουσάκη.

Μετά τη θεία λειτουργία στην οποία χοροστάτησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Ιεραπότνης και Σητείας κ. Φιλόθεος, πλασιούμενος από τον πρωτοσύγκελο της Μητροπόλεως και τους εφημερίους της περιοχής, τελεσθήκη μνημόσυνο στη μνήμη του Στρατηγού Δημ. Μανουσάκη. Στο τέλος του μνημοσύνου ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης εξεφώνησε λόγο, στον οποίο με πολλή παραστατικότητα έπλεξε το εγκώμιο του Στρατηγού, δίνοντας έμφαση στην κοινωνική και Χριστιανική του δράση. Δεύτερος εκφώνησε λόγο ο Γενικός Ιατρός Γιάννης Τσαγκαράκης από τον Άγιο Βασίλειο. Έπειτα μίλησε ο Ταξίαρχος σε αποστρατεία Νίκος Βροντινός, ο οποίος με την ομιλία του αναφέρθηκε κυρίως στη στρατιωτική και πατριωτική δράση του Στρατηγού. Μίλησε κατόπιν ο Δάσκαλος Μανώλης Παπαμιχαλάκης, ο οποίος εξιστόρησε όλη τη στρατιωτική, κοινωνική και χριστιανική δράση του Στρατηγού. Τις ομιλίες έκλεισε με έμμετρο λόγο ο Αλέκος Σπάρτης, πλέκοντας με την πιο μεγάλη σαφήνεια όλο το βίο, τη δράση και το έργο του Στρατηγού.

Στη συνέχεια και με την παρουσία ανώτερου αξιωματικού της Φρουράς Ηρακλείου, των πολιτικών και αστυνομικών αρχών της επαρχίας έγιναν τα αποκαλυπτήρια της προτομής. Στεφάνια κατέθεσαν ο ανώτερος αξιωματικός της Φρουράς Ηρακλείου ως εκπρόσωπος των Ενόπλων Δυνάμεων, η Ένωση αποστρατιωτών αξιωματικών Ηρακλείου, η Παλαιολόγια Ένωση Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης (παράρτημα Ηρακλείου), η κοινότητα Κάτω Σύμης, τοωματείο των απανταχού Κατωματιανών «Ο Κορινιακός», η κοινότητα Γδοχιών Ιεραπέτρας, ο εφημέριος Κάτω Σύμης Χαράλαμπος Ψαλτάκης, πολλοί ιδιώτες, μεταξύ των οποίων οι οικογένειες Θάνου Παπαδημητροπούλου και Ανδρέα Κακλαμάνου.

Την τελετή παρακολούθησαν όλοι οι πρόεδροι και τα Κοινοτικά Συμβούλια της Επαρχίας Βιάννου και Ιεραπέτρας, όπως και ο κληρικός της περιοχής στο σύνολό του. Χαρακτηριστικό της τελετής ήταν το μεγάλο πλήθος και η γενική συγκίνηση. Έδειξε ο λαός μας κι αυτή τη φορά ότι ξέρει να τιμά τους αγωνιστές και ευεργέτες του. Η όλη τελετή αποτέλεσε τη μεγαλύτερη τιμή στον άνθρωπο που σ' όλη τη ζωή του και με όλες του τις δυνάμεις υπηρέτησε το λαό και την πατρίδα και μια μεγάλη ηθική ικανοποίηση για την οικογένεια του Στρατηγού και την Κοινότητα της Κάτω Σύμης.

Την τελετή παρακολούθησαν όλοι οι πρόεδροι και τα Κοινοτικά Συμβούλια της Επαρχίας Βιάννου και Ιεραπέτρας, όπως και ο κληρικός της περιοχής στο σύνολό του.

Χαρακτηριστικό της τελετής ήταν το μεγάλο πλήθος και η γενική συγκίνηση. Έδειξε ο λαός μας κι αυτή τη φορά ότι ξέρει να τιμά τους αγωνιστές και ευεργέτες του.

Η όλη τελετή αποτέλεσε τη μεγαλύτερη τιμή στον άνθρωπο που σ' όλη τη ζωή του και με όλες του τις δυνάμεις υπηρέτησε το λαό και την πατρίδα και μια μεγάλη ηθική ικανοποίηση για την οικογένεια του Στρατηγού και την Κοινότητα της Κάτω Σύμης.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Θεογνωσία Δ. Κανάκη, πήρε το πτυχίο της Πάντειου Σχολής Αθηνών.

— Αταλάντη Ν. Αγαπάκη, πήρε το πτυχίο του Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ Μ. ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΙΑΚΗΣ

Πέθανε στις 17 Αυγούστου και κηδεύτηκε την επομένη στην Άνω Βιάννο ο αείμνηστος δάσκαλος Δημήτρης Παπαματθαϊάκης.

Ο θάνατός του, ξαφνικός και αναπάντεχος, συγκλόνισε κάθε Βιαννίτη και κάθε άνθρωπο που είχε την τύχη να τον γνωρίσει. Ιδιαίτερα όμως ο πόνος στάθηκε αβάσταχτος στους δικούς του, στους δασκάλους που συνεργάστηκαν μαζί του και στα παιδιά που δίδαξε στο μακρύ πέρασμα της επαγγελματικής του ζωής.

Φοίτησε στο δημοτικό σχολείο και στο Γυμνάσιο του χωριού του και από τα πρώτα χρόνια άφησε να φανούν οι σπάνιες αρετές και τα χαρίσματα του.

Πράος, ήρεμος, φιλικός προς όλους πρόσφερε τη βοήθειά του σε κάθε συμμαθητή του, σε κάθε νέο που ζητούσε τη συνδρομή του.

Φίλαθος από τα μικρά του χρόνια, έγινε παράδειγμα για τους μεταγενέστερους.

Τα χρόνια της Κατοχής τον βρήκαν σε μια ηλικία ώριμη και από τις πρώτες μέρες της σκληρής προθύμια, μαζί με όλους τους νέους και τους πατριώτες του χωριού, πρόσφερε τις υπηρεσίες του στην Εθνική Αντίσταση.

Από τους πρώτους στο ΕΑΜ του χωριού του, μα και από τους πρώτους στο ΕΑΜ στην Παιδαγωγική Ακαδημία Ηρακλείου, που βρέθηκε λίγο αργότερα (Γενάρης 1943—Ιούνης 1944). Το Μάη του 1943 οργανώθηκε στην ΕΠΟΝ και μαζί με άλλους συμπατριώτες του πρωτοστάτησε σε κάθε αντιστασιακή εκδήλωση και ενέργεια.

Κινείται μαζί με άλλους για να χορηγηθούν συστάσεις στους σπουδαστές και κάτι κατορθώνουν. Τυπώνει και μοιράζει προκηρύξεις, δελτία ειδήσεων, γίνεται σύνδεσμος πολλές φορές του κέντρου με την επαρχία και άλλα πολλά. Σκοπός του να κρατήσει ψηλά το φρόνημα των συσπουδαστών του και του λαού του Ηρακλείου. Να σαμποτάρει τον εχθρό και να τον βλάψει όπως μπορούσε.

Τη νύχτα της 24ης προς την 25η Μαρτίου 1944 με μια ομάδα συσπουδαστών του στεφανώνουν το μνημείο του Άγνωστου Στρατιώτη στην πλατεία της Ελευθερίας (Ηρακλείου), γεγονός που αφήνει κατάπληκτους τους Γερμανούς και γεμίζει ελπίδες τον κατακτημένο αλλά αδούλωτο Ηρακλειώτικο λαό.

Μετά την αποφοίτησή του ξαναγυρίζει στη Βιάννο και πρωτοστατεί στην οργάνωση των νέων του χωριού του στην ΕΠΟΝ, της οποίας για μεγάλο χρονικό διάστημα ήταν ηγετικό μέλος. Το τίμημα για τη δραστηριότητά του αυτή ήταν μεγάλο: Έμεινε αδιόριστος έξι ολόκληρα χρόνια!

Αυτό όμως δεν στάθηκε ικανό να τον λυγίσει. Από την αρχή να τον διορισμού του σ' ένα ορεινό χωριό των Γρεβενών, όπου έδωσε τον όρκο του δασκάλου, ως το πρότυπο της Π.Α. Ηρακλείου που διηύθυνε τον τελευταίο χρόνο της επαγγελματικής του ζωής, μα και της βιολογικής, πρόσφερε τις υπηρεσίες του με τον ίδιο πάντοτε ενθουσιασμό και ζήλο και κατακοινή ομολογία υπήρξε ένας

εξαιρετικός δάσκαλος, ένας αληθινός παιδαγωγός, ένας σωστός άνθρωπος. Δίδαξε χιλιάδες Ελληνόπουλα και τα γαλούχησε με κάθε αγνό, ηθικό, πατριωτικό και δημοκρατικό ιδεώδες της ζωής. Ως δάσκαλος και Διευθυντής στο Δημοτικό σχολείο της γενέτειράς του έχει να παρουσιάσει έργο αξιόλογο και η συμβολή του στην πολιτιστική και κοινωνική ζωή του χωριού ήταν μεγάλη.

Ιδιαίτερα αξίζει να μνημονευθεί η δραστηριότητά του ως Διευθυντή στο Κέντρο Επιμόρφωσης ενηλίκων στο ίδιο χωριό, που πολλά χρόνια ήταν διευθυντής.

Αλλά και ως οικογενειάρχης υπήρξε καθόλα άριστος. Συμπαροστάθηκε σ' όλους τους δικούς του και πρόλαβε να δει μορφωμένα και καλά αποκαταστημένα τα δυό του παιδιά.

Για όλα αυτά σύσσωμη η κοινωνία της Βιάννου και ολόκληρη της επαρχίας, καθώς και πολλοί από τους δασκάλους του νομού παρευρέθηκαν στην κηδεία του και κατέθεσαν στη σορό του πολλά στέφανα.

Το νεκρό αποχαιρέτισαν για την τελευταία του κατοικία και έπλεξαν εγκώμιο για τη ζωή του, ο πρόεδρος του Διδακτικού Συλλόγου Ηρακλείου κ. Σήφης Αγγελιδάκης από μέρους των δασκάλων και νηπιαγωγών του νομού, ο κ. Περικλής Καραϊσκάκης από μέρους των δασκάλων των Προτύπων της Π.Α. Ηρακλείου και από μέρους των οικείων του ο φιλόλογος καθηγητής Ηρακλείου κ. Γεώργιος Μαργαριτάκης.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΝΔΑΛΑΚΗΣ ΣΗΜ. Β. Ν. Νεκρολογίες που αναφέρονται στη ζωή και τα χαρίσματα του Δημ. Παπαματθαϊάκη μας έστειλαν και οι κ.κ. Νίκος Κατσαράκης και Αντώνης Στιβακτάκης που κλείνει με τα:

«Αλησμόνητε θείε Δημήτρη, μπορεί να άφησες την τελευταία σου πνοή εκείνο το πένθιμο πρωινό του Αυγούστου. Όμως θα ΖΕΙΣ μέσα στις καρδιές των συγγενών, των συναδέλφων σου, των μαθητών σου, των φίλων σου, όλων όσων σε γνώρισαν και εξετίμησαν τα χαρίσματα της ψυχής σου».

Αποχαιρέτισμός από τον κ. Κ. Γ. Στεφανάκη στο επόμενο φύλλο.

ΝΙΚΟΛΑΣ Μ. ΓΟΥΡΝΙΑΖΑΚΗΣ

Πέθανε ξαφνικά από εγκεφαλικό επεισόδιο σε ηλικία 88 χρονών στις 30 Ιουλίου στο Λουτράκι ο Νικόλαος Μ. Γουρνιαζάκης.

Στην κηδεία του πήραν μέρος πολλοί κάτοικοι της Άνω Βιάννου, των γύρω χωριών, από το Ηράκλειο και αλλού.

Ο αξέχαστος Νικόλαος πήρε μέρος στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, στη Μικρά Ασία, εθελοντής στη Μάχη της Κρήτης και στην Εθνική Αντίσταση.

Προοδευτικός καλλιεργητής, κλέχτηκε στη Διοίκηση του Ξυνοσημίου Άνω Βιάννου πολλές φορές. Ευτύχησε να δει τα 4 παιδιά του καλά αποκαταστημένα.

Άς είναι αιωνία η μνήμη του, ελαφρύ το χόμα που τον σκέπασε και παράδειγμα η ζωή του.

Νικ. Εμμ. Κατσαράκης

ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ SAN TZORTZ

ΣΤΟΝ ΤΣΟΥΤΣΟΥΡΟ

Διαθέτει 50 κραβιάτα, εστιατόριο και καφετέρια Πολυτελείς εγκαταστάσεις — πρόθυμη εξυπηρέτηση Απολαύσετε το κλίμα του λιβαϊκού και το φρέσκο ψάρι

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Μηνιαία έκδοση στην υπηρεσία όλων των Βιαννιτών

Έκδοτης — Διευθυντής
Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ
Όδος 1866 αριθμ. 110, τηλ. 282.808

Φιλολογική επιμέλεια κειμένων
Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου
ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΒΒΑΔΙΑΣ
Έβανς 83 (Στόα Μουρτζή) τηλ. 242.040

Έτήσιες συνδρομές

Ίδιωτών δρχ. 200
Κοινοτήτων—Σχολείων — Ένοριών > 300

Έμβλήματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ
Έπιστολές για την ύλη:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: 1866 αρ. 110 Ήρακλειο

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ: Καποδιστρίου 39 Ήρακλειο
Χειρόγραφα δημοσιευμένα ή μη δεν επιστρέφονται. Τά ένυπογραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ, ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΒΙΑΝΝΟΥ (γραμμένα πριν από 45 χρόνια)

2ο
Κατά τους επαναστατικούς χρόνους 1866 και εντεύθεν το χωρίον έλαβε μέρος. Οι κάτοικοι είχαν ήδη αποκτήσει ελευθερίαν τινά επειδή οι Τούρκοι είχαν στρέψει την προσοχήν των εις τις Δυτικές επαρχίας και εις το Ηράκλειον και ούτω ανενόχλητος εκαλλιεργούν τους αγρούς των. Είς την πολιορκίαν των Αρχοντων μεγάλως συνέπραξαν δια της χορηγήσεως πολεμοφοδίων και τροφίμων εις τους πολιορκουμένους.

Μετά την απελευθέρωσιν της νήσου το χωρίον περιελήφθη στην επαρχίαν Βιάννου και εις την Ιεράν Επισκοπήν Αρκαδίας έχουσης έδραν την Άνω Βιάννον. Το σημερινόν χωρίον ευρίσκεται εις την θέσιν εκτίσθη υπό των κατοί-

κων μετά την καταστροφήν του 1813.

Το χωρίον σήμερα αριθμεί περί τους 400 κατοίκους το πλείστον αν μη το όλον γεωργοί διαμένοντες εις πενιχράς καλύβας μάλλον ή οικίας. Εκάστη οικία αποτελείται από μίαν μεγάλην αίθουσαν, από Πόρτεγο, η οποία εις το μέσον φέρει λιθίνην καμάραν η οποία χρησιμεύει δια να στηρίζονται επί αυτής οι δοκοί. Εάν δεν υπήρχεν δε αυτή δεν ήτο δυνατόν να ευρεθώσιν τόσου μήκους δοκοί ή και αν ευρίσκοντο δεν θα ήσαν ικανοί να στηρίζουν την χωματινήν στέγην η οποία πολύ βαρεία καθίσταται. Πολλάκις η αίθουσα αυτή χρησιμεύει και ως αίθουσα υποδοχής και ως τραπέζαρια και ως κουζίνα και ως κοιτών και ως αποθήκη τροφίμων των ζώων και των ανθρώπων είναι δηλ. μονόσπιτο καθώς λέγουν οι χωρικοί. Άλλα οικία δυνατόν να έχουσιν μουτουπάκι (κουζίαν) και έν ακόμη δωμάτιον σκοτεινόν, το μέσασπίτι που χρησιμεύει ως αποθήκη, εάν η οικία έχη δεύτερον όροφον, οντά, αυτάς χρησιμεύει κυρίως για να αποθηκεύουν τα άχυρα των ζώων που δεν προσβάλλονται εκεί έπει το νυκτοσύν και εκεί άδη η νοικοκυρά τον εργαλειό της. Η κουζίνα φροντί ζουν επίσης να είναι μεγάλη, γιατί εκεί κάθεται γύρω από την παρτίαν (τζάκι) η φάμιλία του χωρικού τους χειμερινούς μήνας, και έν άφθονα ξύλα και ζεσταίνεται και περνά την ώρα της μέναι παραμύθι. Πολλάκις των οικιών στερούνται αυλής, άλλα πάλι έχουσιν άλλα μικράν και άλλα μεγαλύτερην μοσλίαν, που την λαμβάνουν το αλίγη, που την δια. Οι κάτοικοι φροντίζουν επ' όσον είναι δυνατόν, (κυρίως οι νεώτεροι) να κτιζούν

τον σταύλον των ζώων των έξω της αυλής. Όλως αντίθετον γνώμην είχαν οι παλαιότεροι, οι οποίοι ήθελαν να κλείουν εντός της αυλής και τον σταύλον των ζώων των, ούτως ώστε το πρωί—πρωί που ξυπνοῦν 3—4 π.μ. για να τους γεγοῦν (παχίζουν) να ζουν έρχεται βολικά. Τα παρὰθυρα των οικιών είναι πολύ μικρά, όταν υπάρχουν, άλλοτε αντί παραθύρων έχουσιν την Τούρκων ανοίγματος 20X30 εκ. μέτρον περίπου (μωσακαλίκι). Τούτο, κατ' εζήγησιν γέροντος χωρικού, συμβαίνει κυρίως εις οικίας οι οποίοι έκείντο έναντι τουρκοικών, ίνα μη οι Χριστιανοί βλέπωσιν εντός των οικιών των Τούρκων εκ του παραθύρου ή της θύρας της τουρκικής οικίας. Η μικρά αυτή θυρίς εστερείτο παραθυροφύλλου και αντ' αυτού, εν καιρώ χειμῶνος μεν εχρησιμοποιείτο τεμάχιον υφάσματος, εν καιρώ δὲν θέρους ακανθώδης θάμνος ίνα μη δύναται να εισέρχονται κατά την απουσίαν των οικίων γάτοι ή άλλα έχνη καθώς λέγουν οι χωρικοί. Άλλα πάλιν οικία στερούνται και αυτού του δήθεν παραθύρου και φέρουσιν εις την μέσην της οροφής κυκλικήν οπήν (αηφοράς) διαμέτρου 50 εκ. μ. φρασσόμενην κατά τον χειμῶνα δια λιθίνης πλακῶς κατά δε το θέρους δι' ομοίου ακανθώδους θάμνου δια του οποίου εφράσσετε το παράθυρον.

Αποκλειστική ενδυμασία των χωρικών προ 25—30 ετών ήτο η κρητική στολή η οποία σήμερα αποσπότη μόνον εις τους γέροντας και τας γραιοίς. Αύτη δια τους άνδρας αποτελείται από μέρη περιέργως κατασκευεῖται. Ως κάλυμμα της κεφαλής χρησιμποιείται ο σκούφος ή το σαρίκι. Το γιλέκο της ευρω-

παϊκής ενδυμασίας παντικαθίστά ένδυμα ομοίως γελέκι ονομαζόμενον, άνευ χειριδίων. Τούτο κατασκευάζεται ή από μπλέ πανί δια την εργασίαν ή από μαύρο ακριβώτερον δια τας Κυριακάς και τας ημέρας σχολής, για γαμπρικά δε κατασκευάζοντο από μπλέ σόλα χα όχι μόνον τα γελέκια αλλά και σλόκληρος η στολή και αυτά είναι τα λεγόμενα χιαλουβάρια. Αντί του σακκιού ο χωρικός της Κάτω Βιάννου φέρει το μεϊτάνι, ένδυμα βραχύ μετά χειριδίων μη δυνάμενον να ενωθή εμπροσθεν. Η περισκελίς είναι κατασκευασμένη εκ του ίδιου υφάσματος, βραχεία μέχρι των γονάτων, όπισθεν όμως αφήνεται κρεμάμενον αρκετόν ύφασμα σχηματίζον φούσκαν φθάνουσαν μέχρι του μέσου της κνήμης. Ο χωρικός πάντοτε φέρει ποδήματα με κάλτσες άνευ επλήματος ερραμμένες εις την περισκελίδα.

Η ενδυμασία των γυναικών είναι είδος ταγιέρ της ευρωπαϊκής μόδας γυναικών, της οποίας όμως η φύσις είναι αρκετά επιμήκης και μάλλον στα πολύ περισσότερον όπισθεν, φθάνουσα μέχρι του εδάφους, το δε σκάκι ενούται πλησιέστατα εμπροσθεν από λαιμού μέχρι μέσης, εκείθεν δε αφήνεται τα άκρα ελεύθερα. Η γροαία χωρική της Κάτω Βιάννου, απόγονος της παλαιάς κατοίκου του χωριού ουδέποτε αφήνει την κεφαλήν της ακάλυπτον, την καλύπτει πάντοτε με ύφασμα λεπτόν τετράγωνον, το οποίον διπλώνει και τρώπον, ώστε να γίνεται και τρίγωνον, ώτε με χειμῶνα μαύρον, το δε θέρους λευκόν. Είς τους πόδας φέρει υποδήματα πανθούσας άνευ περιποδίων ή συνοψία με κάλτσες χονδρές που μόνη της πλέκει. (Συνεχίζεται)

Γ. Χ. ΑΓΓΟΥΡΑΚΗΣ

ΚΑΘΩΣ ΠΛΗΣΙΑΖΕΙ Η ΕΠΕΤΕΙΟΣ ΤΗΣ ΣΦΑΓΗΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελ. 1
ρές τουρκικές δυνάμεις στην επίθεση που προπαροσκεύαζε ο Τσώρτσιλ στο Αιγαίο και τους πρόσφερε για αντάλλαγμα τη μόνιμη κατοχή των εδαφών που θα καταλάμβαναν. Και οι Τούρκοι ήθελαν να εδάφη αυτά να ήταν τα τέσσερα νησιά (Λήμνος, Λέσθος, Χίος, Σάμος). Αργότερα προστέθηκαν τα Δωδεκάνησα και τελικά περιλήφθηκε στη λεία τους και η Δυτική Θράκη» (Έθνος, 2)5)84 σελ. 27).

Ούτε λίγο οτε πολύ, το 1943 περιμέναμε με λαχτάρα και θα βοηθούσαμε σ' αυτό μ' όλες τις δυνάμεις, να φτάσουν και στο νησί μας οι Τούρκοι. Μάλιστα οι Τούρκοι, με τους φίλους μας τους Άγγλους, σε μια νέα περίοδο κατοχής και αισχύνης. Και να φανταστεί κανείς ότι αυτά τα σχεδίαζε ο μεγάλος μας σύμμαχος ο Τσώρτσιλ, ο επικαλούμενος Πατέρας της νίκης του β' Παγκόσμιου Πολέμου. Που όλοι οι Έλληνες τον θαυμάζαμε. Που είχαμε θέσει πάνω κι από τη ζωή μας τη ζωή και τη διαφύλαξη των Άγγλων στρατιωτών που είχαν ξεμείνει στο νησί μας μετά τη μάχη της Κρήτης. Γιατί τη φι-

ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΖΗΤΟΥΝ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΟΥ ΤΟΥ ΗΡΩΟΥ

Με αίτησή τους οι πρόεδροι των κοινοτήτων της επαρχίας μας προς τον κ. Νομάρχη Ηρακλείου, ζητούν την επιχορήγηση του ποσού των 3 εκατομμ. για να ολοκληρωθεί η διαμόρφωση του χώρου του Ηρώου.

Η αίτηση καταλήγει: «Ελπίζουμε να βρεθούμε στην ευχάριστη θέση να αναγγείλομε την παραπάνω επιχορήγηση κατά την τέλεση του πανεραρχιακού μνημόσυνου που θα γίνει στις 16 Σεπτεμβρίου...».

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΑΓΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Στη λαχειοφόρο αγορά του Συλλόγου της 20)8)84 κερδίζουν οι αριθμοί:
α) 176 Το ραδιοκασετόφωνο STEREO
β) 73 Το πλυντήριο μικρό
γ) 989 Τη δεκαήμερη παραμονή σε ξενοδοχείο για 2 άτομα και ένα σταφύλι μπανάνας.

λοξενία μας στους Άγγλους στρατιώτες την πληρώναμε με τουφεκισμό και πυρπόληση των σπιτιών μας.

Και όμως αυτό το ανθρωπινό μορφο τέρας δε διάσασε ούτε στιγμή να σχεδιάσει και να επιχειρήσει θανάσιμο πλήγμα κατά της χώρας μας.

Και όπως επιγραμματικά λέγει ο ιστορικός μελετητής Σ. Γρηγοριάδης στα κείμενά του, (Έθνος, 7)5)84 σελ. 23) ο, (μπαρλιανός) είναι αδιάσπαστος στη μεθοδολογία του, στο μακιαβελισμό του. Αλλά υπερβαίνει τα όρια να παζαρεύει η Αγγλία τις σάρκες της σύμμαχης, ανεμπόλεμης Ελλάδας με τους Τούρκους». Το ότι θέθαινα η Τουρκία δεν αποφάσισε τελικά να αρπάξει την ευκαιρία και να καταλάβει τα νησιά μας, όπως έκανε το 1974 με την Κύπρο, αυτό δεν οφείλεται στους Άγγλους, που θα νόμιζε κανείς πως ντράπηκαν μπροστά στο ιστορικό αυτό αίσχος. Οφείλεται στη δυναμική και κεραυνόβολα επέμβαση των Γερμανών, που κι αυτοί για άλλους λόγους αντέδρασαν τότε τα αγγλικά σχέδια.

Πλήρωσαν ωστόσο ακριβά οι δικοί μας αυτή τη σύγκρουση, αλλά πάντως οι θρασυδειλοί γείτονές μας Τούρκοι δεν αποτόλμησαν να ακολουθήσουν τα σχέδια των Άγγλων, που τελικά ναυάγησαν.

Από τα παραπάνω θγαίνει ένα καταπληκτικό συμπέρασμα: Οι καταχτητές Γερμανοί αποδείχθηκαν σωτήρες των νησιών μας, την κρίσιμη αυτή περίοδο κι αντίθετα, αχάριστοι και εθνικά επιζήμιοι οι σύμμαχοί μας Άγγλοι. Οι σφαγές των Γερμανών οπισωδότησε αποτέλεσαν φρικαστικό γεγονός, έγκλημα.

Αλλά και η δουλιά που σχεδίαζαν για τα νησιά μας οι Άγγλοι, με τουρκικό κατοχικό στρατό, με θέθαινη την απόσπαση μεγάλων τμημάτων του εθνικού μας χώρου, θα απέθαινε φρικαστικότερο εθνικό έγκλημα, δίχως τέ-

ΘΕΑΤΡΙΚΗ

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Οι κοινωνικοί φορείς Άνω Βιάννου σε συνεργασία με το θέατρο Κρήτης ανεβάζουν το Σάββατο 8 Σεπτεμβρίου θεατρική παράσταση με τον «ΖΗΝΩΝΑ»

λος.

Βέθαινα οι Άγγλοι δεν σχεδίαζαν να πραχωρήσουν την Κρήτη μας στην Τουρκία. Την προόριζαν για τον εαυτό τους. Αλλά κανείς δεν ξέρει πως θα τέλειωνε αυτή η ιστορία, αν κρίνει σήμερα από το Κυντακό.

Πάντως τα νησιά του Αιγαίου θα είχαν προσαρτηθεί τότε στο τουρκικό κράτος και είναι θαύμα το πώς διέφυγαν αυτό το θανάσιμο κίνδυνο.

Και τώρα, ύστερα από την παραπάνω εξιστόρηση, επανερχόμαστε στο πρόβλημα ερώτημα: Υπήρχε λόγος, εξυπηρετήθηκε εθνικός σκοπός από τη σφαγή της επαρχίας μας; Εγώ δεν βλέπω κανένα τέτοιο σκοπό. Απεναντίας, αν πραγματοποιούνταν τα σχέδια των Άγγλων, οι συνέπειες ίσως να ήταν εθνικά οδυνηρές. Ο μοναδικός σκοπός που εξυπηρετήθηκε, αλλά αντίστροφα και εθνικώς επιζήμια, ήταν πως δόθηκε αφορμή στους Γερμανούς να κατακρεουργήσουν τα χωριά της επαρχίας Βιάννου, στα οποία είχε οργανωθεί αξιόδοξη εθνική αντίσταση, που θ' αντιδρούσε στα πονηρά σχέδια.

Ποιοί όμως και γιατί αιματοκύλησαν την επαρχία; Αυτοί που πήραν την πρωτοβουλία των εχθροπραξιών (φόνοι των δυο Γερμανών, μάχη και τα συνακόλουθα) ή έπραξαν χωρίς συναίσθηση ευθύνης, άρα ασυλλόγιστα και επιζήμια, ή εξαπατήθηκαν από τους φίλους μας συμμάχους, για εξυπρέτησή των καταχθόνων σχεδίων τους.

Χανιά 21 Ιουλίου 1984

Ν. ΔΙΑΚΑΚΗΣ

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Τα Β.Ν., από την έκδοση του 1ου φύλλου τους, καταβάλλουν προσπάθεια να συγκεντρώσουν, ό,τι στοιχεία υπάρχουν γύρω από τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου του 1943 που σημάδεψαν την Ιστορία της περιοχής μας. Στοιχεία με τα οποία ο ιστορικός θα μπορούσε να γράψει όσο γίνεται με περισσότερη ακρίβεια την Ιστορία της περιοδου αυτής.

Στην προσπάθεια τους αυτή ευχαριστούν το συνεργαχικό κ. Νίκο Διακάκη για το παραπάνω κείμενο, που οπωσδήποτε συνδέεται με τα γεγονότα του Σεπτεμβρίου του 1943. Καλούμε και πάλι καθένα που έχει οποιαδήποτε στοιχεία ή συναντήσει στις μελέτες ή έρευνές του, να μας τα στείλει. Η συμβολή του στην Ιστορία των χωριών μας θα 'ναι πολύ μεγάλη.

Γεωργικοί Συνεταιρισμοί

Συνέχεια από τη σελ. 1
στικά. Οι μικροί και ανυπεράσπιστοι αγρότες δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στο μεγάλο αυτό ανταγωνισμό και καθημερινά διαλύονται τα μικρά και μεσαία νοικοκυριά. Σ' αυτήν ακριβώς την εποχή ιδρύονταν οι πρώτοι γεωργικοί συνεταιρισμοί από τους μικρούς και μεσαίους παραγωγούς, για να μπορέσουν να επιβιώσουν στις δύσκολες συνθήκες που δημιουργούσε ο ανερχόμενος καπιταλισμός.

Έτσι, στις συνθήκες των χωρών της μητροπόλης του καπιταλισμού μπορούμε να πούμε πως οι γεωργικοί συνεταιρισμοί ήταν το αποτέλεσμα της σκληρής και απάνθρωπης εκμετάλλευσης των μικρών παραγωγών από τους καπιταλιστές που είχαν σκοπό να δημιουργήσουν συνθήκες που θα τους επέτρεπαν από τη μια μεριά να επιβιώσουν και από την άλλη να αμυνθούν και να πολεμήσουν τους εκμεταλλευτές τους, αποκτώντας μεγαλύτερη δύναμη από την ενόχλητά τους συνεταιρισμό.

Αυτές τις σκέψεις και αυτές τις δραστηριότητες έκαναν σε γενικές γραμμές οι μικροί αγρότες. Από την άλλη πλευρά υπήρχαν και οι καπιταλιστές, που και αυτοί έκαναν τις δικές τους σκέψεις και ενέργειες για να αναπτύξουν τη βιομηχανία στην οποία όπριζονταν. Για να πετύχουν το σκοπό τους αυτό είχαν ανάγκη από μερικά πράγματα όπως:

— Φθηνά τρόφιμα, για να μπορέσουν να τα προμηθεύονται οι εργαζόμενοι στις βιομηχανίες που είχαν ένα εξευτελιστικό μεροκάματο.

— Φθηνές πρώτες ύλες γεωργικής προέλευσης, για να τροφοδοτούν τις βιομηχανίες τους.

— Γεωργικά κεφάλαια, για να χρηματοδοτείται απρόσκοπτα η αναπτυσσόμενη βιομηχανία. Για να γίνει αυτό, έπρεπε να υπάρξει γεωργικό πλεόνασμα (υπερξεία) και να μεταφερθεί στη βιομηχανία.

— Εργάτες φθηνούς και πολλούς, για να μη στοιχίζει ακριβά στους βιομηχάνους η εργατική δύναμη.

— Πελάτες — καταναλωτές, για να διαθέτουν οι βιομηχάνοι τα εμπορεύματά τους.

Όλες όμως αυτές οι ανάγκες, που είναι βασικές για τον καπιταλισμό (βιομηχανία), δεν μπορούσαν να ικανοποιηθούν από τη μικρή και κατακερματισμένη αγροτική εκμετάλλευση. Για να ικανοποιηθούν οι καπιταλιστές όλες τις παραπάνω απαιτήσεις τους, ήταν ένας και μοναδικός δρόμος: Να εκσυγχρονίσουν τις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. Ο εκσυγχρονισμός αυτών των καλλιεργειών θα απελευθέρωνε πολλούς αγρότες που μην έχοντας τι να κάνουν θα μετατρέπονταν σε φτηνούς εργάτες, θα μείωνε το κόστος παραγωγής των αγροτικών προϊόντων και έτσι θα γινόταν η γεωργία με γάλοσ καταναλωτής βιομηχα-

νικών προϊόντων που θα τα χρειαζόταν στην εκσυγχρονισμένη εκμετάλλευση. Τον εκσυγχρονισμό όμως αυτό δεν μπορούσε στις τσιτίνες συνθήκες να το κάμει κανείς άλλος εκτός από το συνεταιρισμό. Έτσι, ο ανερχόμενος καπιταλισμός είχε κάθε λόγο να βοηθήσει την ίδρυση των γεωργικών συνεταιρισμών, δηλαδή την οικονομική οργάνωση των αγροτών, και αυτό ακριβώς έκανε. Με αυτό τον τρόπο ο καπιταλισμός πέτυχε δύο στόχους που επιδίωκε και επιδίωκε και σήμερα στις αναπτυσσόμενες χώρες. α) Ανάπτυξη τη βιομηχανία που είναι το οικονομικό του υπόβαθρο και β) καπιταλιστικοποίηση τη γεωργία, δηλαδή εισήγαγε το κεφάλαιο στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις. (Συνεχίζεται)

ΜΕΤΑΤΙΘΕΤΑΙ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΤΕΛΩΝΕΙΟΥ ΣΟΥΔΑΣ

Με απόφαση του Υφ(ε)ργού Οικονομικών μετατίθεται ο διευθυντής του Τελωνείου Σούδας Ιωάννης Δημητριάδης νωλκήσης στη Διεύθυνση Α' Τελωνείου Πειραιά.

Τη Διεύθυνση Τελωνείου Σούδας αναλαμβάνει ο Διευθυντής Κων(ν)ος Καπνόπουλος που μετατίθεται από τον Πειραιά στη Σούδα.

Ο Γιάννης Δημητριάδης νωλκήσης είναι ο συντονιστής της συγγραφείας Γιάννης Δημητριάδης.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ απ' τη σελ. 1
βόρειο άξονα της επαρχίας.
— Να γίνει η ανόρθωση των γεωτρήσεων που θα απαιτηθούν για να καλύψουν τις ανάγκες της επαρχίας.
— Να συγκροτηθεί κοινός φορέας για τη διαχείριση και διάθεση του νερού αυτού, που με την πάροδο του χρόνου θα προσχωρήσουν σ' αυτόν όλες οι μικροομάδες ή και άτομα που διαθέτουν σήμερα νερό, γιατί θα είναι ασύμφορος ο σημερινός τρόπος διαχείρισής του.

Επισημαίνουμε ιδιαίτερα

Προς το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Από την απάντηση του Δ/ντή Μέσης Γενικής Εκπαίδευσης Ηρακλείου κ. Κουνδουράκη δημιουργούνται δυο ερωτήματα στα οποία θα παρακάλεσαμε τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας να μας απαντήσουν:

1. Αν οι κενές θέσεις (Λυκειαρχών — Γυμνασιάρχων) είναι περισσότερες από τους συναδέλφους που έχουν το βαθμό του Λυκειαρχή και Γυμνασιάρχη, είναι φυσικό να μην καλυφθούν ορισμένες από αυτές. Μα οι οργανικές θέσεις των Λυκειαρχών και Γυμνασιάρχων στη χώρα είναι γνωστές. Γνωστό είναι και το σκεπτικό του νομοθέτη για τη δημιουργία των θέσεων αυτών και τις ανάγκες που καλύπτουν. Γιατί λοιπόν δεν προωθούνται στους αντίστοιχους βαθμούς εκπαιδευτικοί για να καλύψουν όλες τις ανάγκες;

Αν με την προαγωγή τους δημιουργηθούν κενά στις παρακάτω οργανικές θέσεις, να διοριστούν ανάλογοι από την στρατιά των άνεργων εκπαιδευτικών.

Η κάλυψη της θέσης του Λυκειαρχή ή Γυμνασιάρχη από καθηγητή του προσωπικού καταλήγει οπωσδήποτε εις βάρος του διδακτικού έργου του προσωπικού, γιατί αφ' ενός δεν πλεονάζει ο καθηγητής στον οποίο ανατίθενται καθήκοντα Λυκειαρχή ή Γυμνασιάρχη.

2. «Είναι φυσικό να μην καλυφθούν ορισμένες απ' αυτές και συγκεκριμένα εκείνες για

την παραπάνω διαδικασία, γιατί, αν περιμένουμε να ξεκινήσει η πρωτοβουλία από τις μικροομάδες ή και τις κοινότητες ακόμη, θα χρειαστούν πολλά ακόμα χρόνια ωστόσο ωριμάσει η ιδέα για την ανάγκη αυτή, να ξεπεραστούν οι μικροαντιθέσεις και τα μικροσυμφέροντα και να προχωρήσουν στην συγκρότηση του κοινού φορέα διαχείρισης των νερών της επαρχίας, του μόνου φορέα που θα βοηθήσει αποτελεσματικά στην αξιοποίηση του υδάτινου δυναμικού της επαρχίας, υπόγειου, ηλιακού και βρόχινου.

τις οποίες δε δηλώνουν προτίμηση οι συνάδελφοι».

Όστε το να πληρωθεί η θέση Λυκειαρχή ή Γυμνασιάρχη εξαρτάται από την προτίμηση του κάθε υποψηφίου για την τοποθέτησή του. Αν λοιπόν τη Βιάννο ή την οποιαδήποτε Βιάννο δεν δηλώσει ποτέ κανένας πως την προτιμά, πρέπει να μείνει διαρκώς κενή η θέση με τις αντίστοιχες επιπτώσεις.

Μα ο όρκος του δημόσιου υπαλλήλου όταν δίνεται δεν δίνεται υπό όρους τόπου και χρόνου άσκησης της υπηρεσίας που του ανατίθεται. Ο υπάλληλος είναι υποχρεωμένος να υπηρετήσει σε οποιοδήποτε μέρος του Ελληνικού κράτους και Ελληνικό κράτος είναι και το τελευταίο Ελληνικό χωριό. Χρέος φυσικό της Πολιτείας είναι η εξασφάλιση όλων σωστής διαβίωσης στους τόπους υπηρεσίας των υπαλλήλων, και τέτοιο όροι πιστεύουμε πως στη Βιάννο τουλάχιστον υπάρχουν.

Οι κάτοικοι της επαρχίας Βιάννου περιμένουν από το Υπουργείο Παιδείας την άμεση πλήρωση της θέσης του Λυκειαρχή ή την επαρκή αιτιολογία για να παραμείνει κενή.

ΣΗΜ. Οι δημόσιοι υπάλληλοι ως μας συγχωρήσουν την παραπάνω τοποθέτηση. Άλλο πράγμα η άσκηση της υπηρεσίας και άλλο η διεκδίκηση ικανοποιητικής αμοιβής, που σ' αυτό είμαστε απόλυτα σύμφωνοι.

Ανακοίνωση

Η νέα Διοίκηση του Συν/σμού Άρβης ανακοινώνει στα μέλη του και σ' όλους τους κατοίκους της επαρχίας ότι: — Ο Συν/σμός θα εργαστεί με γνώμονα το συμφέρον των συνεταίρων.

— Ο εφοδιασμός των δυο πρατηρίων, α) ειδών γεωργικών εφοδίων και β) βιοτικής ανάγκης γίνεται πλήρως. Μια επίσκεψη θα σας πείσει γι' αυτό. (Μερικές τιμές από τα είδη μας: ζάχαρη 48 δρχ., ζαχαρούχο γάλα Βλάχας 65 δρχ.). — Γίνεται εφοδιασμός με λιπάσματα όλων των τύπων που διαθέτει η ΑΤΕ και με γεωργικά φάρμακα.

— Για την κάλυψη των αναγκών του ο Συν/σμός ζητεί διευθυντή και γεωπόνο. Οι ενδιαφερόμενοι μαζί με την αίτησή τους να στείλουν αντίγραφο πτυχίου οπουδών τους και πρό-υπηρεσία. Πληροφορίες τηλ. 0895 31588 ή 31482.

— Θα προχωρήσουμε στην εφαρμογή των αποφάσεων της Γενικής Συν/σης των συνεταίρων που έγινε στις 12 Αυγούστου, δηλαδή:

α) Να λειτουργήσει αμέ-

σως η γεώτρηση Ποροφάραγ και να ανοιχτούν ακόμη δυο, για τις οποίες υπάρχει η σχετική μελέτη, για να καλυφθούν οι αρδευτικές ανάγκες.

β) Να αρχίσει η ανέγερση του συσκευαστηρίου και αποθηκών του Συν/σμού στο ιδιόκτητο οικοπέδο τού στη θέση Τροχάλου.

— Για το θέμα της μπανάνας θα καταβληθεί προσπάθεια:

1. Να ενταχθεί η μπανάνα στις προωθημένες καλλιέργειες.
2. Να γίνουν έργα υποδομής.
3. Να εξασφαλιστεί τιμή στον παραγωγό δρχ. 180 το κιλό.
4. Η διακίνηση και εμπορία της μπανάνας να γίνεται μέσω των συν/κών οργανώσεων.

Καλεί όλους οφειλδών στον Συν/σμό να περάσουν από το γραφείο για να τακτοποιήσουν το λογαριασμό τους.

Παλιές υποθέσεις και το πόρισμα της έκθεσης του επόπτη Συν/σμών θα αντιμετωπισθούν με τις νόμιμες διαδικασίες.

Ο Πρόεδρος Συν/σμού
ΜΑΝ. ΜΠΑΡΙΤΑΚΗΣ

Πώς σώθηκε η Άνω Βιάννος και τα γειτονικά χωριά από πιθανή καταστροφή το 1943

Στις 27 με 28 Ιουλίου 1943, ύστερα από πληροφορίες που είχαν οι Γερμανοί ότι στη Μάντρα του Αριστείδη Ψαράκη που βρίσκεται στην θέση Γερακοκάλυβο της περιοχής Εργάνη Εμπάρου, συχνάζαν καταδιωκόμενοι και αντάρτες, την κύκλωσαν για έρευνα. Από τους αντάρτες που βρίσκονταν εκεί, σε συμπλοκή που έγινε σκοτώθηκε ο Δημήτρης Αρβανιτάκης από τη Μεγάλη Βρύση, ενώ ο Γιάννης Κασιφάρης από τους Ασιίτες διέφυγε. Οι Γερμανοί συνέλαβαν τους Εμμ. Ψαράκη και Εμμ. Κεντριστάκη από την Έμπαρο και τους

οδήγησαν στα κρατητήρια που είχαν στην Άνω Βιάννο.

Την επομένη η Επαρχιακή Επιτροπή του ΕΑΜ πληροφορήθηκε ότι ο επικεφαλής του αντάρτικου που δρούσε στην περιοχή Καπετάν Μανόλης Μπαντουβάς έστειλε κλιμάκιο αντάρτων για να κτυπήσει το γερμανικό φυλάκιο της Βιάννου με σκοπό την απελευθέρωση των δύο κρατουμένων.

Η ενέργεια αυτή δημιουργούσε κινδύνους για αντίποινα με απρόβλεπτες συνέπειες.

Γι' αυτό αντιπροσωπία από τους: Γρηγόρη Ζερβουδάκη, γιατρό και μέλος της Νομαρχιακής Επιτροπής του ΕΑΜ που βρισκόταν στο Βαχό, Γιάννη Μαρκόπουλο, δικηγόρο, και Σταύρο Λουλάκη, καθηγητή, μέλη της Επαρχιακής Επιτροπής, που δυστυχώς έχον πεθάνει και οι τρεις, και τον επόνιτη Μανόλη Γ. Χρηστάκη, πήγε στο Λουτράκι, στο σπίτι του Χαρίδημου Γουρνιζάκη. Τοποθέτησαν σκοπιές, από τους επόνιτες του Λουτρακίου στα πιθανά σε προχωρημένη νυκτερινή ώρα. Επικεφαλής του αποσπάσματος των αντάρτων ήταν οι Χρήστος Μπαντουβάς και Ζαχαρίας Χαϊρέτης.

Παρά την επιμονή τους να εκτελέσουν την αποστολή που είχαν, αντίθετα με τη γνώμη των εκπροσώπων της πολιτικής οργάνωσης, υποχώρησαν τελικά ύστερα από επιστολή που τους παρέδωσε

ο γιατρός Ζερβουδάκης προς τον Καπετάν Μανόλη, στην οποία του εξηκούσε τους λόγους που δεν έπρεπε να γίνει η επίθεση στο φυλάκιο των Γερμανών στη Βιάννο και την προσωπική του ευθύνη για τη μη εκπλήρωση της αποστολής του αποσπάσματος.

Όπως έγινε γνωστό την επομένη, οι δύο κρατούμενοι είχαν ήδη μεταφερθεί στο Ηράκλειο και από τότε χάθηκαν τα ίχνη τους. Έτσι η επίθεση θα ήταν χωρίς την εκπλήρωση του βασικού της σκοπού, θα εξέθετε όμως το χωριό σε κίνδυνο πιθανής μεγάλης καταστροφής, παρόμοιας ή και μεγαλύτερης απ' αυτήν που η επαρχία αντιμετώπισε ύστερα από 45 μέρες.

Παρακαλούνται όσοι γνωρίζουν περισσότερες λεπτομέρειες για το παραπάνω επεισόδιο, να μας τις γνωρίσουν. Έτσι το σημαντικό αυτό επεισόδιο θα μπορούσε να φωτιστεί περισσότερο.

ΤΡΙΗΜΕΡΕΣ ΟΙ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΝΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Όπως μας πληροφορούν, εκτός από την εκδήλωση της τελετής του μνημοσύνου στο χώρο του Ηρώου την Κυριακή 16 Σεπτεμβρίου και ώρα 10.30' άλλες εκδηλώσεις προγραμματίστηκαν από κοινότητες και άλλους κοινωνικούς φορείς. Έτσι την Παρασκευή 14 Σεπτεμβρίου θα γίνουν τοπικά μνημόσυνα σε όλα τα χωριά και το βράδυ σε συγκεντρώσεις των κατοίκων θα πραγματοποιηθούν συζητήσεις, που σ' αυτές θα γίνει ενημέρωση των νέων από τους γειτονότερους για το πώς έγιναν στο χωριό τους τα γεγονότα της 14ης Σεπτεμβρίου 1943. Στη συνέχεια μπορεί ν' ακολουθήσουν άλλες πολιτιστικές εκδηλώσεις. Το Σάββατο θα πραγματοποιηθεί ο αγώνας θυσίας. Στην Άνω Βιάννο θα πραγματοποιηθεί η μουσική εκδήλωση που ματαιώθηκε στις 17 και 18 Αυγούστου ύστερα από το θάνατο του Δημ. Παπαμαρθαϊάκη.

ΣΗΜ. Β.Ν.: Με την πεποίθηση πως θα πραγματοποιηθούν σε πολλά χωριά οι συζητήσεις που αναφέρθηκαν πιο πάνω, παρακαλούμε αυτούς που θα 'χουν την πρωτοβουλία να φροντίσουν όσο μπορούν να εξασφαλίσουν μαγνητόφωνο και να καταγραφεί η συζήτηση που θα γίνει.

Θά 'χει οπωσδήποτε πολλά στοιχεία που δεν έχουν γραφεί μέχρι σήμερα πουθενά και έχουμε όλοι χρέος να μείνουμε για την ιστορία του τόπου μας.

Από την κίνηση των συλλόγων της επαρχίας

● Στις 4/8/84 ο πολιτιστικός σύλλογος Αγίου Βασιλείου Βιάννου διοργάνωσε ένα γνήσιο Κρητικό γλέντι στον περίβολο του σχολείου. Παρά τις δυσμενείς καιρικές συνθήκες εκείνων των ημερών η εκδήλωση είχε πλήρη επιτυχία. Τη βραδιά τίμησαν με την παρουσία τους πολλοί ξένοι, συγχωριανοί μας που μένουν στην Αθήνα και σε άλλα μέρη της πατρίδας μας, που βρίσκονταν για διακοπές στο χωριό μας. Το γλέντι κράτησε μέχρι τα ξημερώματα και, αυτό το ξεφάντωμα θύμιζε παλιές εποχές.

Αισθανόμαστε την υποχρέωση μέσα από τα Βιαννίτικα Νέα να ευχαριστήσουμε όσους με την παρουσία τους τίμησαν αυτή την εκδήλωση, και, όσους άνδρες και γυναίκες δούλεψαν για την επιτυχία αυτής της αξέχαστης βραδιάς. Επίσης ευχαριστούμε το χωριανό μας οργανοπαίκτη Γιάννη Πετσάκη, που δωρεάν πρόσφερε τις μελωδίες του και του ευχόμαστε όλο και πιο ψηλά.

● Με πολλή επιτυχία πραγματοποιήθηκε στην Κάτω Βιάννο στις 5 Αυγούστου εκδήλωση από τον Πολιτιστικό Σύλλογο του χωριού.

● Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε στις 15 Αυγού-

στου η προγραμματισμένη χοροεσπερίδα από τον πολιτιστικό σύλλογο Συκολόγου.

Πρωτοφανής ήταν η κοσμοσυρροή από όλα τα χωριά της επαρχίας Βιάννου και της Ιεράπετρας. Ένα ξεφάντωμα χορευτικό κάτω από το γνωστό πρίνο μέχρι τις πρωινές ώρες με άφθονο, δωρεάν, συκολογιανό κρασί ήταν το χαρακτηριστικό της βραδιάς.

Η συμμετοχή του κόσμου ήταν τόσο μεγάλη, που ξεπέρασε κάθε αισιόδοξη πρόβλεψη.

Ιδιαίτερα εντυπωσίασε τον κόσμο η συμμετοχή του χορευτικού συγκροτήματος των αδελφών Καρπαθάκη από την Κάτω Σύμη, καθώς και η ασκομαντούρα του Μανόλη Μανωλάκη ή Μπαρίτη, που πλούτισαν πράγματι τη βραδιά. Επακολούθησε λαχειοφόρα αγορά με πλούσια δώρα. Απ' την πλευρά του συλλόγου καταβλήθηκε κάθε προσπάθεια για την όσο το δυνατόν καλύτερη εξυπηρέτηση του κόσμου.

● Οι εκδηλώσεις που είχε προγραμματίσει κι ετοιμάσει ο πολιτιστικός σύλλογος Άνω Βιάννου και οι άλλοι φορείς της Κοινότητας ματαιώθηκαν ύστερα από το θάνατο του Δημ. Παπαμαρθαϊάκη την ημέρα των εκδηλώσεων.

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΑΣ ΑΠΑΝΤΟΥΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
Δ/ση Μέσης Γενικής Εκπ/σης
Αριθ. Πρωτ. Μ.Ε. Φ. 5.2)4088
ΠΡΟΣ:

Την Εφημερίδα
«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»
Οδός 1866 αρ. 10
ΚΟΙ.: Νομαρχία Ηρακλείου —
Γραφείο Τύπου και Δημοσίων
Σχέσεων Ενταύθα

Απαντώντας σε σχόλιο της Εφημερίδας (αρ. φύλλου 95) 31—7—1984) με τίτλο «Κενή και πάλι η θέση Λυκειαρχή στη Βιάννο», σας γνωρίζουμε τα παρακάτω:

1. Η κάλυψη των κενών οργανικών θέσεων Λυκειαρχών — Γυμνασιάρχων γίνεται από το ΥΠ.Ε.Π.Θ., με βάση τις προτιμήσεις των ενδιαφερομένων και τα κενά που υπάρχουν. Αν λοιπόν οι κενές θέσεις είναι περισσότερες από τους συναδέλφους που έχουν το βαθμό του Λυκειαρχή και Γυμνασιάρχη είναι φυσικό να μην καλυφθούν ορισμένες απ' αυτές και συγκεκριμένα εκείνες για τις οποίες δε δηλώνουν προτίμηση οι συνάδελφοι.
2. Όσο για τις ελάχιστες ελλείψεις σε διδ. προσωπικό, ελπίζουμε ότι θα καλυφθούν με νέους διορισμούς και τις αποσπάσεις και ότι δε θα υπάρξει πρόβλημα.

Ηράκλειο 20 Αυγούστου 1984
Ο Δ/ντής Μέσης Γεν. Εκπ/σης
ΕΜΜ. ΚΟΥΝΔΟΥΡΑΚΗΣ
Λυκειαρχής

ΣΗΜ. Β.Ν.: Αφού πρώτα ευχαριστήσουμε τον κ. Κουνδουράκη για την ενημέρωση που έκανε στους αναγνώστες μας, δε δημιουργείται η υποχρέωση για το σχετικό σημείωμα «ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ».

— ● —
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ
ΠΡΟΣ:

Τη Δ/ση της Εφημερίδας
«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»
Κύριε Διευθυντά,

Απαντώντας σε σχόλιο που δημοσιεύτηκε στο 90—91) 15—3—84 φύλλο της Εφημερίδας σας με τίτλο «ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΤΑ», σχετικά με την έκδοση αναμνηστικού γραμματιστήριου προς τιμήν του Γεωργίου Παπαμαστοράκη που διετέλεσε Πρόεδρος της Κρητικής Πολιτείας, σας πληροφορούμε ότι τα εκδοτικά προγράμματα γραμματιστήριων των ετών 1984 και 1985,

που υλοποιούνται ήδη είναι υπερκορεσμένα, χωρίς να αφήσουν περιθώρια για άλλες προσθήκες. Για το λόγο αυτό, η πρόταση για έκδοση αναμνηστικού γραμματιστήριου αφιερωμένου στο Γεώργιο Παπαμαστοράκη έχει περίληφθει στον πίνακα των προτάσεων που θα επανεξετασθούν στον Οργανισμό μας, εκφράζουμε τις ευχαριστίες μας.

Αθήνα 26 Ιουλίου 1984
Με τιμή
Ο Γενικός Διευθυντής
ΚΩΣΤΑΣ ΤΣΙΜΑΣ
ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Υπουργείο Συγκοινωνιών
  - α) Γραφείο Τύπου Αθήνα
  - β) Δ/ση Ταχ/μείων Επικ/νίων Αθήνα
2. Γενική Γραμματεία Τύπου και Πληροφοριών
3. Υποδ/ση Γραμματειών Διοίκησης
4. Περιφ/κό Συγκρότημα Κρήτης

ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΝΕΠΑΡΧΙΑΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Σε νέα σύσκεψη εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης της Επαρχίας, συγκροτήθηκε επιτροπή για την τέλεση του Πανεπαρχιακού Μνημοσύνου. Πρόεδρος ορίστηκε ο πρόεδρος της κοινότητας Αμυρά, μέλη όλοι οι πρόεδροι των κοινοτήτων και ταμίες ο γραμματέας της κοινότητας Αμυρά Δημήτρης Μαθιουδάκης.

Η τελετή του Μνημοσύνου αποφασίστηκε να γίνει στις 16 Σεπτεμβρίου, ημέρα Κυριακή και ώρα 10.30'

Στάλθηκαν προσκλήσεις και καταρτίστηκε το πρόγραμμα.

ΒΡΟΧΗ ΤΟΝ ΙΟΥΛΙΟ

Στους καλοκαιρινούς μήνες πολύ σπάνια πέφτει βροχή στην επαρχία μας. Φέτος στις 29 Ιουλίου τις απογευματινές ώρες και τη νύκτα της Κυριακής προς τη Δευτέρα έβρεξε αρκετά, κάλυψε όλη την περιφέρεια της επαρχίας που την επομένη ήταν πολύ εμφανής στα δέντρα. Ο ύψος της βροχής αυτής έφτασε τα 4 εκ.